

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

KLEINTJE

Jeugdtoneel in 3 scènes

door

Dirk Vermiert

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr. 2268

PERSONAGES

Vader
Kleintje
Schrijver
Rat
Koning
IJdeltuit
Grootje
Dronkaard
Zakenman

EERSTE SCENE

(De scène is gevuld met een doorsnede van een grote keldertrap. De ruimte onder de trap is donker. Een lichtbundel verlicht de trappen.)

VADER : En nu naar beneden. Voor vandaag is het wel genoeg geweest.

KLEINTJE : Ik lust geen karnemelk. Dat weet je.

VADER : Jij lust alleen chocolade.

KLEINTJE : Ik beloof mijn bord leeg te eten. Nu.

VADER : Nu... naar beneden. Als je binnen het uur er nog zo over denkt, dan kan je de pap koud lepelen.

(In het licht van de kelderdeur verschijnt Kleintje. Doet een paar treden naar beneden, kijkt dan even naar vader. Een dreigende vinger en Kleintje gaat traag naar beneden. De deur slaat dicht. Donker.)

KLEINTJE : Jongens, wat donker. Ik zie geen hand voor de ogen. *(Wat gestommel. Het licht gaat aan; een flauw peertje. De ruimte onder de trap is nog steeds donker.)*

Kan ik tenminste zien waar en hoe ik val. *(Gaat de trap af, stopt halverwege)* Ik blijf hier wachten. Ik heb geen zin om op die koude vloer te zitten.

(Kleintje zet zich op een trede. Een gil. Kleintje springt recht. Het beeld bevriest.)

SCHRIJVER : Zo zou het kunnen beginnen. Maar het kan ook anders. Bijvoorbeeld zo...

VADER : Jij kleine etter. Niet gehoorzamen!! Altijd tegenspreken. Ik sla je verrot...

(Vader stormt de trappen af, slaat Kleintje die in paniek zich tracht te verbergen.)

SCHRIJVER : Ik vind dit als begin niet zo leuk. Misschien ligt het dichterbij de werkelijkheid, dichterbij wat ik heb meegemaakt, maar het is niet leuk. Het is niet leuk omdat het niet ten dienste staat van wat ik wil vertellen. Ik wil namelijk vertellen hoe ik voor het eerst in contact kwam met mezelf. Mezelf leerde kennen, als het ware. En dat was in de kelder. Ik zou het net zo goed in de woestijn hebben kunnen situeren, na motorpech met mijn vliegtuig, maar dat zou niemand geloven. Dus...

(Eventueel een soort rewind effect)

VADER : En nu naar beneden. Voor vandaag is het wel genoeg geweest.

KLEINTJE : Ik lust geen karnemelk.

VADER : Jij lust alleen chocolade.

KLEINTJE : Ik beloof nu mijn bord leeg te eten.

VADER : Naar beneden. Als je binnen het uur er nog zo over denkt, dan kan je de pap koud lepelen.

(In het licht van de kelderdeur verschijnt Kleintje. Doet een paar treden naar beneden, kijkt dan even naar vader. Een dreigende vinger en Kleintje gaat traag naar beneden. De deur slaat dicht. Donker.)

KLEINTJE : Jongens, wat donker. Ik zie geen hand voor de ogen. *(Wat gestommel. Het licht gaat aan; een flauw peertje. De ruimte onder de trap is nog steeds donker.)* Kan ik tenminste zien waar en hoe ik val. *(Gaat de trap af, stopt halverwege)* Ik blijf hier

wachten. Ik heb geen zin om op die koude vloer te zitten.

(Kleintje zet zich op een trede. Een gil. Kleintje springt recht.)

RAT : Je gaat verdorie op m'n staart zitten.

(Kleintje gilt het uit en vlucht tot beneden de trap.)

RAT : Pas maar op! Daar zitten spoken.

(Kleintje rent terug naar boven, ziet de rat en rent terug naar beneden)

RAT : Hemeltje ratje. Wat ben jij een bange haas. Nooit een rat gezien.

KLEINTJE : Op televisie.

RAT : Wat wil je. Wij zijn beroemd.

KLEINTJE : Dood.

RAT : Ja, triest is dat. Iets maakt de mens bang voor ons.
Weet jij wat?

KLEINTJE : Jullie stinken.

RAT : Jij ook, als je je niet wast.

KLEINTJE : Jullie zijn lelijk.

RAT : Er zijn ook lelijke mensen.

KLEINTJE : Jullie brengen ziekten voort.

RAT : Als je vader een verkoudheid heeft, lig jij drie dagen later ook in bed.

KLEINTJE : Vader die doet dat niet met opzet.

RAT : Nu ga je hem nog verdedigen ook na wat ie je aandoet.

KLEINTJE : Hij is een volwassene...

RAT : En grote mensen mogen alles doen met hun kinderen.

KLEINTJE : Papa is ook klein geweest en toen heeft zijn papa hem ook wel eens gestraft.

RAT : En de kelder ingestuurd... Nu, dan heeft hij niet veel geleerd. Slimme volwassenen leren van de fouten van hun ouders.

KLEINTJE : Hoe weet jij dat allemaal?

RAT : Ik woon hier al een tijdje. En 't is altijd hetzelfde liedje.

KLEINTJE : Waar ga je naar toe?

RAT : Ik heb honger. Beneden ligt er genoeg. *(De rat is verdwenen)*

KLEINTJE : Niet onder de trap. Daar zitten de griezels.

RAT : Nee hoor. Die zitten boven.

KLEINTJE : Ook ja. *(Kleintje gaat behoedzaam naar beneden. Verdwijnt in het donker onder de trap.)*

KONING : Ha! Eindelijk een onderdaan!

(Kleintje komt vluchtend terug te voorschijn, rent naar boven.)

KLEINTJE : Niets onderaan. Ik sta boven.

KONING : Niemand staat boven de koning. Iedereen is mijn onderdaan. Kom naar beneden!!

KLEINTJE : U lijkt vader wel.

KONING : Kom eens dichterbij. Ik wil je beter kunnen zien. *(Kleintje doet dat, maar moet ook geweldig gapen.)*

Enkel apen mogen gapen in aanwezigheid van de koning.

KLEINTJE : Ik gaap omdat ik honger heb.

KONING : Goed. Dan beveel ik je te gapen.

KLEINTJE : Het lukt niet. Gapen doe je spontaan.

KONING : Dan beveel ik je niet te gapen. *(Kleintje wil gapen, houdt zich in.)* Wel gapen. Niet gapen. Wel gapen. Niet gapen.

KLEINTJE : Hemeltje, wat word ik daar moe van. *(Gaapt nu heel hevig. Ook de koning moet er van gapen.)* Sire, neemt u me niet kwalijk dat ik u wat vraag...

KONING : Ik beveel je mij vragen te stellen.

KLEINTJE : Waarover regeert u?

KONING : Over alles.

KLEINTJE : Ook over deze kelder?

KONING : Kelder? Ik beveel je dit geen kelder te noemen!

KLEINTJE : Maar het is een kelder.

KONING : Het is alleen een kelder als ik zeg dat het een kelder is.

KLEINTJE : Wat is het dan wel?

KONING : Het is een kelder.

KLEINTJE : Maar.... Ja, natuurlijk. U bent net als mijn vader.

KONING : Is hij ook een koning?

KLEINTJE : Nee, maar hij doet wel alsof ie het is. Bevel is bevel, weet u wel.

KONING : Als zijn bevelen niet redelijk zijn dan is hij geen koning. Mijn bevelen zijn redelijk dus eis ik gehoorzaamheid van iedereen en alles.

KLEINTJE : Ik zou graag zien dat die deur open ging. Kunt u dat ook bevelen?

KONING : Die zal opengaan, maar omdat ik ook een wijs koning ben, wacht ik op een gunstig moment om dat bevel te geven.

KLEINTJE : En wanneer is dat dan?

KONING : Als jij je straf hebt uitgezeten. *(De koning verdwijnt in het duister.)*

KLEINTJE : Hé, laat me nu hier niet alleen....

RAT : Dat ben je niet!

KLEINTJE : Hemeltje lief, is me dat schrikken.

RAT : Dat is de tweede keer. Een ezel stoot zich...

KLEINTJE : Nooit drie keer aan dezelfde steen. Nog één op overschot.

(De rat verdwijnt en verschijnt opnieuw boven aan de deur.)

RAT : Heb je geen honger?

KLEINTJE : Nou en of.

RAT : Ik haal wat voor je.

(De rat is verdwenen. Kleintje loopt vlug naar boven maar de deur is gesloten. Hij trommelt er op.)

VADER : Stilte. Wie niet eten wil moet honger voelen.

(Onder de trap is eerst een wat vreemd weerkaatsend licht waarneembaar. Dan rolt een spiegel op. Het spiegelbeeld van Ijdeltuit...)

IJDELTUIT : Mooi te zijn of niet mooi te zijn, dat is geen vraag. Ik ben mooi!!! *(Hij komt nu voor de spiegels staan, veegt met een zakdoek een vlek op spiegel weg)* Een vlek ontsiert mijn spiegelbeeld. Gelukkig. Angst sneed me de adem af bij de gedachte dat er een vlek op mij zou rusten.

KLEINTJE : Met Meneer Proper heb je daar geen last van.

IJDELTUIT : Een bewonderaar. Ik heb bezoek van een bewonderaar. Nu heb ik er twee!! Klap eens in je handen...

KLEINTJE : Waarom?

IJDELTUIT : Dan kan ik groeten.

KLEINTJE : Zeg gewoon 'goedendag' zoals ik. Goedendag!

IJDELTUIT : Je begrijpt me niet. Ik wil groeten en toegejuicht worden. Jammer genoeg komt hier zelden iemand langs. Behalve hij. En klappen in de handen en groeten samen, dat lukt ons niet.

(Hij probeert het. Kleintje klapt bij deze mislukte poging dapper in de handen want het is erg komisch. Ijdeltuit neemt zijn hoed af en groet enthousiast. Kleintje stopt.)

IJDELTUIT : Hé!! Waarom doe je nu niet verder?